

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novum Gratiae Prodigium: Sive Vita Venerabilis Matris,
Sororis Joannæ à Jesu Maria Monialis Præcipui D. Claræ
Coenobii In Bvrgos**

Ameyugo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

Caput VIII. Angeli eam Zenâ præcingunt, virgineæ puritati in tuto collocandæ, magnanimus amor, quo semper erga hanc virtutem flagravit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37120

Quomodo
Religiosè
comeden-
dum.

Quomodo
domo e-
gredien-
dum.

Præsentia
DEI ubi-
que ob-
servanda.

“Iam ori ingeras, animi meditatio-
“ne in pretiosissimo meo sanguine
“intinges. Antequam domo exeas,
“pete à me, ut gressus tuos, verba
“actusque dirigam, ut omnia ad
“meum maximum honorem glori-
“amque cedunt, nec à te in aliquo
“eorum offendar. Dum domo egre-
“deris, id fiat summa cum mode-
“stia, humili gravitate composito-
“que gestu; considerando te versari
“in oculis DEI, Angelorum & ho-
“minum. In plateâ nulli loquere
“nisi magna cogente necessitate,
“vive quantum fieri potest à crea-
“turis segregata folique Creatori tuo
“dedita. Obliviscere mundi; con-
“versatio tua sit in cælis. Desidera
“unicè & suspira cælestia; & sum-
“mam ad perfectionem aspira:
“proptereaque perfice omnia di-
“ligenti cura ac sedulitate, quæ ego
“cordi tuo ingesserò. In præsentia
“mea ubique age & ambula, sicque
“te gere velut is, qui coram DEO
“astat, & cogita, quod cogitationes,
“verba tua ac opera, oculis meis nu-
“da aperta que sint, egoque ea om-
“nia inspiciam, ponderem & judi-
“cem, quodque omnium rigidam
“rationem sim exacturus: Nun-
“quam adverte animum de ea quæ
“egisti, sed quæ agenda negle-
“xisti, & quanto amplius mea causa
“laboras, tanto intimioribus è me-
“dullis cordis fateri debes inutilem
“eservam, nulliusque fugis usus.
“que esse: & quod cum te crearem,
“alias plurimas condere potuif-
“sem, te gratitudine exuperaturas,
“mihi que impensius servituras,
“Confidera in hoc quantum mihi

“debeas, quantumque mali re-
“pendas: Vide sis quam luculen-
“ter in te reluceat mea munifica mise-
“ratio, neglecta vilitate & indigni-
“tate tua. Nunquam temerè alium
“judices, de eoque male sentias;
“sed de te sola. Si errorem quem-
“piam in proximo observaris, ex-
“cusa ea charitate quâ potes: ut mi-
“nimùm intentionem excusato, si
“factum nequeas.

Proximus
nunquam
judican-
dus.

Hæc & alia complura documen-
ta tradidit charissimæ discipulæ suæ,
divinus magister. Illa quoque animæ
suæ, non attenta puellari imbecilli-
tate, memori animo alte ea impres-
sit, pro speculo habuit, ad quod to-
tam vitam suam composuit.

CAPUT VIII.

Angelicam Zonâ præcingunt, virgineæ
puritati intuto collocandæ. Magnanimus
amor, quo semper erga hanc vir-
tutem flagravat.

Virginitas de cælo venit (Luc. I.
vers. 14.) Filius DEI cum
Sanctissima matre sua etiam eam
hic in terris cohonestavit. Et qui-
dem immaculata Virgo Maria, tan-
ti eam fecit, ut virgineo prorsus pu-
dori consultum voluerit, quam ut
Mater DEI fieret, consensum præ-
beret. Immo promptior Divino illo
honore quam Angelicæ Virginita-
tis integritate carere. Quam Filius
dignissimæ huius Matris non mino-
ris æstimavit; quippe ex sensu Divi
Hieronymi (Ep. 21.) ut primum is
in orbem introiit, cohortem virgi-
neam seu chorum terrestrium An-
gelorum instituit, ut ab his æque
D 3 hic

*Virginū
Chorus à
Christo in
terris in-
stitutus.*

*Ioanna
preserva-
tur à
commu-
nibus ca-
stitatis
hostibus.*

*fopiendo
in ea fo-
mitem
concupif-
centia.*

*Angeli
eam Zo-
nā casti-
tatis præ-
cingunt.*

hic in terris, ac ab illis in cælis coli adoratique posset. Ex quo colligimus Virgines, Angelos, & Virginitatem Angelicam magis, quam humanam esse. Hac virtute Soror Ioanna à IESU MARIA, tam excellenter eluxit, ut hoc in mortali corpore, Seraphinus quidam cælestis potius, quam terrestris famina videri æstimarique potuerit. Non solum ab ineunte ætate DEO virginitatem sacravit, sed & idem benignissimus Dominus illam servavit, à communi omnibus discriminis, in quod eam, hac in materiâ castitatis, tres illi animarum hostes præcipitem agere potuissent; quandoquidem in ea sensualem vel carnalem concupiscentiam quæ præcipuus, insitus, conatusque hostis nostris est, nostris nos impugnans debellansque armis in eâ sopivit repressitque. munus hoc octenni illi contulit Deus. Dum nempe iam in ea lumen rationis sensim glisceret; atque tunc, cum eâ considerando tot tamque gravia pericula, quæ castitati hoc in orbe imminet, in perpetuo timore eius amittendæ versaretur. Rogabat ergo DEUM instantissime ut cor corpusque suum immaculatum conservare vellet. Dum igitur vice quadam eâ intentione flagris se diverberaret, vidit duos Angelos venientes ad se, qui lumbos eius Zonâ quadam, plena reconditis mysteriis cinxerunt, corporique artē distinxerunt, dicentes: Vive porro tuta securaque: quippe Deus tibi confert gratiâ, quâ illibatum virginitatis pudorem tota vita tua ferves. Ab eâ die non solum

à carnis concupiscentia ac incentivo libera vixit; sed toto etiam suæ vitæ descursu nihil obscæni, ac ne minima quidē impura affectio sensusve titillatio eius animū impetiit. Id ipsa asseverat verbis suis, quæ ego accuratè perpendi, non solum quia eius sunt, sed quia magnam continent ædificationem. Ita igitur ait: Alia quadam vice, dum me flagris cæderem, contigit sub anum circiter ætatis octavum, ut duo Angeli mihi apparerent, qui me candido quodam cingulo cinxere, mihi que asseverarunt divinum hoc munus esse, ad conservandam virginitatem meam; possumque in veritate dicere, nunquam me deinceps vel tenue iudicium lasciviæ in me deprehendisse. DEO sint immensæ gratiæ, cui perspectum cum primis est, quam parum mihi sit fidentum. Quantæ prudentiæ est humilitas ista, quæ summas inter cælestes gratias, sui demittendi animum invenit?

Jam dicta à fomite concupiscentiæ sororis nostræ Joannæ immunitatis collatio, perquam rarò ad eum modum alicui hominum confertur. Quibusdam equidem sanctis quandatenus id contigit Angelico videlicet Doctori Divo Thomæ Aquinatis, qui duos Angelos renes suos Zonâ cingentes vidit, nec posthac ullum libidinis motum persen-

fit. Sororis tamen Joannæ liberatio specialis in modo fuit: quippe ea Zona invisibilis ac imaginaria, sed vera ac materialis Zona fuit. Istud illa

*Cuius ea
zona for-
ma mate-
riæ, sue-
ris.*

illa jam Monialis effecta, Superiorum iussu jurejurando firmatum, ac totius denique rei seriem ac modum declarare ediscere reque coacta est. Quod nimirum zona illa, quā ab Angelis præcincta lumbos fuerat, verè realis ac materia constans fuerit; se tamen liquido scire non posse, an materia hæc serica, an lanæ, an linea fuerit, tamen sibi visa è bysso candida prætenui texta, fuisse. Ignorantiæ verò hanc subesse causam. Quod zonam illam summā cum reverentiā habuerit, nec ausa sit unquam eam deponere ac inspicere. Aiebat quoque se zonam illam pluribus gestasse annis, donec eam cuidam Abbatissæ, Eleonoræ Gallo nomine tradidisset, quam illa expectabat aservandam. Demortuā porro eadem Abbatissā, zona illa summo studio, sed nequicquam quæsitā est, siquidem cognosci à nemine potuit, quorsum devenisset. Forsitan visum DEO, quandoquidem de cælo allata fuerat, ne in terris porro remaneret, quippe quæ ad cælestem penum, remque illic vestiariam pertineret. Deinde causa specialis, quare DEUS tantam gratiam ei contulit, est alia (quā illa per eandem occasionem innuit) nimirum persuadere illam sibi ac pro certo habere, potissimam rationem, quare DEUS tantum in eā prodigium patravit esse, quod cum is statuisset sacratissimæ Passionis, ac vulnerum suorum stigmata eius corpori imprimere, debuerit eā de causā, materia illa excipiens, corpus videlicet suum præfati muneris beneficio summa puritate ad excipiendā cor-

pore Divina Regiaque insignia Christi veri DEI hominisque, disponi & præparari. Resplendet sol in Porphyrite, marmore, Alabaistro, nec tamen eorum ibi figuræ aut imagines videntur, requirit ad materiam magis diaphanam, levem ac pelluentem, ut videlicet purissimam Chrysellum, aut illimem limpidissimamque lympham. Quanquam igitur ea in virtute tam solidum posuisset fundamentum Ioanna, tamen perinde ac quisquam fragilissimus mortaliū custodiam suigessit: quippe hac in materia vitanda summeque cavenda est minima etiam præfidentia Veritatis namque ipsius dicto: qui amat periculum in illo peribit. Quapropter pudicissima Virgo nostra, morte peius fugit omne discrimen. Segregatio eius à rebus creatis erat prorsus rara & singularis nihil confabulationem nōrat, cum pone accolentibus vicinis ad ostia domorum. Nunquam in vitā suā ē fenestrā prospexit, seve visendam illinc præbuit. O quā multis Virginibus vana curiositas exitii origo fuit! Viros Ioanna abominabatur, ut Basiliscos, qui oculis suis eminus virus transfunderent; ea propter cum nullo familiarius egit, aut colloquia miscuit, tamen si propinqui essent non nescia quā res prætena sit Virginitas, quæ perinde ac Crystallus halitu solo impuratur & obscuratur. Summo studio doctrinam Divi Ambrosii secuta est: (Exord. ad Virg.) quā cuidam Virgini tradidit. Ne passum quidem "unum (inquit ille) feceris! sine matre

Tanta
in securi-
tate
quā
caute &
solicite se
Ioanna
gesserit.

Causa
genitricis
cur ei de-
us id be-
neficii
contulit.

“matre tuâ, Hæc sit pervigil custos
 “tuæ honestatis & decoris. Eadem
 “ratione secuta est eius Mater con-
 “siliū Sancti Hieronymi, quod
 “Lætæ suæ dedit ad educandam
 “Paulam filiam suam. Nunquam,
 “ait ille, sine te eam foras progre-
 “di sinas. Ne ad templum quidem
 “progrediendum est filia sine ma-
 “tre sua, aut vel momento uno a la-
 “tere eius discedendum. Sacrum
 istud & sapiens documentum si stu-
 dio pari servaretur, non tot matri-
 bus deesset filiarum exitium,
 nec tot filia de rigidiore & per-
 vigili matrum suarū custodia quæ-
 rerentur.

Vtraque nostra mater æque ac fi-
 lia doctrinam prædictam accurate
 observavere. Vigilantior esse mater
 non potuit in servanda filia, nec fi-
 lia attentior, ne à matris latere vel
 tantillum avelleretur. Evēnit ta-
 men ut dum ambæ rei sacræ inter-
 futura templum ingrederentur, ip-
 so in limine velum capitis Ioannæ
 nostræ super humeros deflueret,
 vultusque eius à compluribus ho-
 minum spectaretur, ea vero coram
 omnibus rubore profunderetur.
 Erat id temporis staturæ longitu-
 dinem suam assecuta, pervenistā
 facie totaque compage corporis.
 Dum verò eam infortunii eius pu-
 deret, Virginei pudoris rubor, na-
 turalem in ea pulchritudinem mirè

*Videri ab
 aliis tor-
 mentum
 quale lo-
 cū fu-
 erit.* eaque amabilitate auxit, ut omnes
 qui aderant, summe eam admira-
 rentur, usque adeo ut non nemo
 exclamarit, palamque eam pul-
 cherrimam mulierum prædicarit.
 Sermone nullo exprimi potest,

quam ea laudatio suis met excepta
 auribus, acerbi doloris ei causa e-
 vaserit; Tranquillum alioquin eius
 cor, perinde eo dolore emotum
 turbatumque erat, atque à ventorū
 turbinibus mare. In mentem
 veniebat ei quod de virtutibus ait
 Tertulianus (*De velam. Virg. c. 3.*)
 debere honestarum animos pude-
 re pulchritudinis, quandoquidem
 pulchritudo insita vi ad libidinem
 concitat, quanto quippe pulchrio-
 res sunt mulieres, tanto maiore vi
 virorum animos invitant irritant-
 que ad libidinem. An pudica virgo
 honestique tenax non pudeat; I-
 gitur ubi domum rediit, ut dolori
 suo affectuique concitato levamen
 aliquod aut ventilationem quære-
 ret, ait ad DEUM. Quid hoc rei
 “est, sponse mi dilectissime! e-
 “tiamne ego specie oris vultusque
 “mei velut Basiliscus ad lasciviam
 “homines provocem & alliciam,
 “mortalique isto corpore, æternam
 “mortalium animabus mortem ac-
 “cerfam? Itane dono tuo mihi col-
 “lato pulchritudinis, te DEUM
 “Dominumque meum propriis ve-
 “lut armis tuis petam & impug-
 “nem? Hoc prorsus ferendum non
 “est, nec ut fiat convenit melius
 “quippe est ut decor corporis mei
 “intereat, quā animæ ad te offendē-
 dum concitentur. His dictis, ingentis
 ardore exæstuat. incita ad ignem
 properat, succendit apprehen-
 ditque manu candens ferrum, plu-
 ribusque locis faciem eo perurit,
 ac demum aspero panno undique
 fricando perarat, usque adeo ut hu-
 mano aspectui miserabile spectaculum

*Pulchri-
 tudo illi-
 cium ve-
 neris.*

*Faciem
sibi peru-
rit & ex-
terminat
ne viro-
rum ocu-
los eius
specie la-
dat.*

lum, Divino vero gratum acceptas-
bileque cum primis exhiberetur.
Nullus dubito quin Heroicum istud
facinus plurima corda Christiana
percelleret ac immollet. Altera hæc
jam est iniustitia faciei eius. Prima
fuit ut se Altissimo in mancipium
dicaret; Hæc posterior est, ut man-
cipatui servitutique Diaboli abren-
taret. Utrumque verò nobis
manifestat interiores flammæ Divi-
ni Spiritus quibus Sor. nostra Jo-
anna arsit, siquidem à cadente ferro
igneve, nullatenus abhorreere divini
ignis & incendii, amorisque in pe-
ctore flagrantis indubitatum est
indicium.

CAPUT VIII.

*Dæmon incipit virtutem eius impugnare,
ac illa cum DEI auxilio de eo
triumphare.*

Nulla virtus inquit Lactantius
(*de fals. sap. inst. divin. l. 3. c.*
28.) ad perfectum venit, quæ ho-
ste caruit, quæ eum non subegit deq;
eo triumphavit. Quippe ex doctri-
na Divi Thomæ Aquinatis (*in 3.*
dist. 23. q. 1. art. 34. c. 1. in corp.)
nomen hoc virtus, sive in fonte tan-
tundem ac vim significat, seu re-
pugnantiam resistantiamque, quæ
sita est in pugna & bello, quod gerit
virtus cum adversario suo, nimirum
peccato ac Dæmone, suis hostibus.
Virtute namque præditus nititur
declinare à malo, & facere bonum;
Hostis ex adverso conatur eum à
bono avertere ad faciendum ma-
lum. Denique uterque mutuo in se
pugnant, velut duo hostes, quo in

congressu ac repugnantia, si virtus
vincat, triumphalibus coronis do-
natur. Eadem siquidem est bellan-
di ratio, & lex auctoritatis ac DEO
militantibus exercitibus, quæ terre-
næ militæ castris, in quibus volup-
tas desidiaque militis, nihil boni
generosive animi portendit. Pug-
nare, ferre, inferreque vulnera, sunt
vera generosi & audentis animi sig-
na. Hinc plurimum addubito an
præcipuos inter Christi fideles, qui
necdum canonicè inter Sanctos re-
lati sunt, quisquam reperiatur, qui
in arte ac audacia bellandi contra
Stygius hostes, nostram Heroi-
dem generosamque Viraginem ex-
uperet, quandoquidem tota eius fe-
rè vita, nihil aliud fuit quam cruen-
ta cum dæmone eiusque satellitio
dimicatio, qui illi quidem tormenta
ingentia doloresque intulere, at è
contra illa innumeras, prorsusque
nobiles de eis retulit victorias.

Ab infantia eius nihil non egit
spiritus malignus ut murum invictæ
eius fortitudinis transcenderet; om-
nem in hoc possibilem impendit
conatum, omnem exhausit artem.
Quandoque visus est ei horribi-
li specie, ad indicendum certamen,
minisque ac insultatione pavorem
illi incutiendum. Alias vero trans-
figuratus in Angelum lucis, loque-
batur ei ad speciem bonam, cum suavi
quodam & amabili agendi modo;
tali ut nimirum pacto, astuque ei
imponeret. Quodam tempore suo
in Sacratio tota collecta atque in
DEUM absorpta, vidit se circum-
fusam innumeris exercitibus Stygi-
orum spirituum, qui arma gestan-

*E SS. non
Canonici
satis vix
quisquam
Ioanna in
magna
nimitate
conferen-
dus.*

*Varis
artibus
ab infan-
tia à Dæ-
monibus
peritur.*

*Virtutis
quod sit
officium.*

E tes